

Ο Ξερός ποταμός και η σπουδαιότητά του στη διαμόρφωση του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε μονοήμερη βάση (9:00-13:00, 9:00-16:00).

Η πρόσβαση στον Ξερό ποταμό γίνεται μόνο με μικρό λεωφορείο (minibus)!

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται:

- να γνωρίσουν το οικοσύστημα του Ξερού ποταμού: τα είδη χλωρίδας και πανίδας του ποτάμιου οικοσυστήματος,
- να γνωρίσουν τη γεωλογία της περιοχής και να παρατηρήσουν τη μορφολογία της κοίτης του ποταμού, τα διάφορα είδη πετρωμάτων όπως και σημαντικά γεωμορφώματα της περιοχής (Ρότσος των Λαουθικιών),
- να συσχετίσουν τη ροή του ποταμού άλλοτε και σήμερα, μελετώντας τη μορφολογία και το εύρος της κοίτης του Ξερού ποταμού,
- να διερευνήσουν τη σχέση αβιοτικών (υγρασία, θερμοκρασία, τύπος εδάφους) και βιοτικών παραγόντων (χλωρίδα, πανίδα),
- να αντιληφθούν τη συσχέτιση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής όπως οι νερόμυλοι και η Μονή της Παναγίας του Σίντη, με το νερό και να κατανοήσουν τη σημασία τους στη διαμόρφωση των παραδόσεων, της κουλτούρας και των συνηθειών των κατοίκων της περιοχής,
- να αναγνωρίσουν τη μεγάλη σημασία που έχει το νερό για τη διατήρηση της ζωής γενικά και να κατανοήσουν την ανάγκη για εξοικονόμηση νερού στην Κύπρο,
- να αναπτύξουν υδατική συνείδηση,
- να προβληματιστούν για την υδατική πολιτική της χώρας μας και να εισηγηθούν τρόπους αειφόρου διαχείρισης του νερού.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 – 9:30

Άφιξη-καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο

9:30-10:00

Εισαγωγή στο θέμα με προβολή σχετικών διαφανειών, χαρτών και φωτογραφιών για την κοιλάδα του Ξερού ποταμού. Αναφορά στα πολιτιστικά στοιχεία της κοιλάδας του Ξερού ποταμού, συσχέτιση τους με το νερό και έμφαση στη σημασία του για τη

διαμόρφωση των παραδόσεων, της κουλτούρας και των συνηθειών των ανθρώπων της περιοχής. Συζήτηση για την υδατική πολιτική που εφαρμόζεται στην Κύπρο, με αναφορά στο Φράγμα Ασπρόκρεμμου και τα άλλα μεγάλα υδατικά έργα.

10:00 – 10:15

Διάλειμμα - Προετοιμασία για τη μελέτη πεδίου.

10:30 – 12:30

Επίσκεψη στην κοιλάδα του Ξερού ποταμού.

Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν τη γεωλογία της περιοχής και συμπληρώνουν φύλλα εργασίας για τα είδη των πετρωμάτων.

Μελετούν τη μορφολογία και μετρούν το εύρος της κοίτης του ποταμού και την συσχετίζουν με τη ροή του ποταμού άλλοτε και σήμερα.

Οι μαθητές/μαθήτριες αναγνωρίζουν και καταγράφουν τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής του ποταμού, κάνουν μετρήσεις των φυσικών παραμέτρων του νερού όπως η θερμοκρασία, το pH, η συγκέντρωση οξυγόνου κ.λπ. και διερευνούν τη σχέση μεταξύ των βιοτικών και των αβιοτικών παραγόντων του οικοσυστήματος.

Επίσκεψη σε ένα νερόμυλο του Ξερού ποταμού και παρατήρηση του υφιστάμενου κτίσματος. Οι μαθητές/μαθήτριες συζητούν την αρχή λειτουργίας ενός νερόμυλου και μέσα από παιχνίδι ρόλων επιχειρείται η αναβίωση του τρόπου λειτουργίας του νερόμυλου, με στόχο να αναδειχθεί η μεγάλη σημασία της προβιομηχανικής τεχνολογίας των νερόμυλων στην Κύπρο.

Επίσκεψη στο φράγμα του Ασπρόκρεμμου και συζήτηση με τον/την υπεύθυνο/υπεύθυνη λειτουργό του Τμήματος Υδάτων σε σχέση με την κατασκευή του φράγματος, αλλά και τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για την πληρότητα του τα τελευταία 20 χρόνια. Εξαγωγή συμπερασμάτων για τις κλιματικές αλλαγές και την ανάγκη ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης του υδατικού πλούτου της Κύπρου.

12.30 – 13.30

Επιστροφή στο Κέντρο και ανατροφοδότηση. Συζήτηση για τα ζητήματα της λειψυδρίας, την υδατική πολιτική που εφαρμόζεται στη χώρα μας και την αφαλάτωση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ/ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (9:00πμ-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες επιστρέφουν στο Κέντρο και συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους σακουλάκια για συλλογή διάφορων υλικών.
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά.
Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εξόρμηση στο πεδίο.
- Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.